

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto

Materiál na rokovanie
Miestnej rady
dátum 14.09.2021

Informácia vo veci vymáhania trvale nevymožiteľných pohľadávok – vyjadrenie k možnosti odpredaja trvale nevymožiteľných pohľadávok Mestskej časti Bratislava -Nové Mesto

Predkladateľ:

Ing. Ignác Olexík, PhD.
prednosta miestneho úradu

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa

Zodpovedný:

JUDr. Rastislav Velček
vedúci oddelenia právneho,
podnikateľských činnosti, evidencie
súpisných čísel a správy pozemkov

Spracovateľ:

Mgr. Branislav Mogrovics
referent oddelenia právneho,
podnikateľských činnosti, evidencie
súpisných čísel a správy pozemkov

Na rokovanie prizvať:

september 2021

N Á V R H U Z N E S E N I A:

Miestna rada

po prerokovaní materiálu

o d p o r ú č a

Miestnemu zastupiteľstvu

v z i a ť n a v e d o m i e

informáciu k možnosti odpredaja trvale nevymožiteľných pohľadávok Mestskej časti Bratislava- Nové Mesto

- bez pripomienok
- s pripomienkami

DÔVODOVÁ SPRÁVA :

Miestne zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 13.07.2021 uznesením schválilo trvalé upustenie od vymáhania nevyožiteľných pohľadávok Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto v súlade s ustanovením § 13 ods. 5, písm. d) aktuálne platných Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto a s majetkom zvereným jej do správy hlavným mestom SR Bratislavou z dôvodu, že „*zo všetkých okolností prípadu je zrejmé, že ďalšie vymáhanie pohľadávok by nebolo úspešné, alebo by bolo nehospodárne.*“, a zároveň bola vznesená požiadavka na vypracovanie tohto materiálu, ktorý by objasnil možnosti nakladania s trvale nevyožiteľnými pohľadávkami Mestskej časti Bratislava- Nové Mesto.

Kritériá posudzovania trvale nevyožiteľných pohľadávok:

Pohľadávka - nárok veriteľa požadovať od dlžníka peňažné plnenie, vecné plnenie alebo plnenie spočívajúce v dohodnutých výkonoch.

Členenie pohľadávok podľa splatnosti:

1. **nesplatná** – pohľadávka existuje, ale nenastal ešte deň alebo obdobie, počas ktorého má dlžník povinnosť plniť veriteľovi,
2. **splatná** – nastal deň, alebo obdobie, počas ktorého má dlžník povinnosť plniť veriteľovi,
3. **po lehote splatnosti** – dlžník pohľadávku veriteľa neuspokojil včas, t.j. v určenej lehote. Vymáhať sa môžu len pohľadávky po lehote splatnosti. Pohľadávky po lehote splatnosti sú buď vymožitelné alebo nevyožiteľné. Pohľadávky sa môžu vymáhať súdnou cestou alebo mimosúdne. Mimosúdne sa pohľadávky vymáhajú formou predžalobných výziev a pokusov o zmier. Súдне sa pohľadávky vymáhajú podaním návrhu na súd a po priznaní pohľadávky, podaním návrhu na exekučné konanie prostredníctvom exekútora.

Z hľadiska vymožitelnosti pohľadávky je potrebné posúdiť tiež, či pohľadávka nie je premlčaná. Súd na premlčanie prihladne len vtedy, keď dlžník vznesie námietku premlčania. V takomto prípade súd veriteľovi pohľadávku neprizná. Súдне vymáhanie premlčanej pohľadávky je teda možné, ale úspech v konaní závisí od právnej obrany dlžníka. Pohľadávka, aj keď je premlčaná, resp. súd ju v dôsledku úspešnej námietky dlžníka nepriznal, ostáva naďalej zachovaná a veriteľ môže kedykoľvek prijať plnenie takejto pohľadávky.

1. vymožitelné pohľadávky - pohľadávky, ktoré sú riadne vydokladované, preukázateľné a ktoré zatážujú dlžníka riadne identifikovaného, ktorého majetkové pomery nasvedčujú tomu, že pohľadávka bude uspokojená.

2. nevyožiteľné pohľadávky - pohľadávky, ktoré nie sú riadne vydokladované a súd o nich nemôže konať, v konaní pred súdom súd ich neuznal, súd ich zamietol z dôvodu premlčania, v exekučnom alebo konkurznom konaní sa zistí, že dlžník je nemajetný, dlžník zomrel nemajetný bez dedičov, právnická osoba zanikla bez právneho nástupcu.

Návrh ďalšieho postupu nakladania s nevyožiteľnými pohľadávkami

Nedaňové pohľadávky (pohľadávky z nájmu bytov, pozemkov, nebytových priestorov...)

Sme toho názoru, že postúpenie nevymožiteľných pohľadávok by pre mestskú časť neznamenal žiaden prínos. Zákon predaj nedaňových nevymožiteľných pohľadávok nezakazuje, avšak je otázne aký výsledný efekt by tento predaj prípadnému kupujúcemu priniesol, nakoľko je zrejmé, že takéto pohľadávky budú kupujúcim starostlivo zvažované.

Na základe uvedeného **navrhujeme**, aby sa nevymožiteľné nedaňové pohľadávky aj naďalej odpisovali z účtovnej evidencie v zmysle § 13 ods. 5, písm. d) aktuálne platných Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto a s majetkom zvereným jej do správy hlavným mestom SR Bratislavou z dôvodu, že „zo všetkých okolností prípadu je zrejmé, že ďalšie vymáhanie pohľadávok by nebolo úspešné, alebo by bolo nehospodárne.“

Vzhľadom na vyššie uvedené je možné konštatovať, že predaj nedaňových pohľadávok **zákon vyslovne nezakazuje**, avšak ich predaj by bol v rozpore s § 13 ods. 5, písm. d) aktuálne platných Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mestskej časti Bratislava - Nové Mesto a s majetkom zvereným jej do správy hlavným mestom SR Bratislavou

Daňové pohľadávky

Špecifickou kategóriou pohľadávok mestskej časti sú daňové pohľadávky. Postup pri nakladaní s daňovými pohľadávkami upravuje zákon č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „daňový poriadok“, ktorý naša mestská časť ako správca miestnych daní je povinná dodržiavať.

Tento zákon upravuje, kedy je daňová pohľadávka nevymožiteľná, ale aj postup pri odpisovaní nevymožiteľných pohľadávok, pričom postúpenie daňových pohľadávok obce tretej osobe neumožňuje. Postúpenie pohľadávky v zmysle daňového poriadku zákonodarca umožnil len **daňovým a colným úradom**, avšak postúpenie pohľadávky je možné len právnickým osobám so 100 percentnou majetkovou účasťou štátu. Ak zákonodarca v ust. § 86 daňového poriadku obci ako správcovi dane výslovne nepriznal oprávnenie postúpiť daňovú pohľadávku tretej osobe, nie je správca dane - obec oprávnená tak konať. V prípade, že by obec napriek tomu pohľadávku postúpila išlo by o konanie contra legem (*proti zákonu, protizákonné*), resp. ultra vires (*prekročiť právomoc*), ktoré by v rovine civilnoprávných dôsledkov privodilo vo vzťahu k právnemu úkonu, ktorým k prevodu došlo absolútnu neplatnosť z titulu porušenia zákona a prekročenie právomoci konať. Uvedené dôsledky by nekonvalidovalo ani argumentovanie správou vlastného majetku obce, nakoľko obec je ako verejnoprávny subjekt korporatívneho charakteru v pozícii správcu dane viazaná kogentnými ustanoveniami daňového poriadku.

Ak daňový poriadok neustanovuje možnosť postúpenia daňovej pohľadávky obcou ako správcom dane nie je možné pri daňovej pohľávke verejnoprávneho charakteru bez ďalšieho aplikovať súkromnoprávny inštitút postúpenia pohľadávky. Pri daňových pohľadávkach preto navrhujeme postupovať tak ako doteraz, a pri vymáhaní a odpisovaní pohľadávok postupovať výlučne v súlade s daňovým poriadkom.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, daňové pohľadávky **nie je právne možné predať**, tento postup by bol v rozpore so zákonom č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.